

وانهی ۹۷: دۆزهخ!

لوقا ۱۶

نوسراوی پیروز ده فەرموی: ترسۆکان و بیباوه پان و قیزه و نانا... و هەموو درۆزان، بەشیان لە دەریاچەیی بە ئاگر و گۆگرد داگیرساوه. (ناشکرکردن ۲۱: ۸) (فپلەدرینە تاریکی دەرەوه... بەرەو ئاگری تاهەتایی، ئەوێ بۆ ئییلیس و فریشتەکانی ئامادە کراره). (مەتا ۸: ۱۲، ۲۵: ۴۱) (ئەوانە بۆ سزای تاهەتایی دەچن، بەلام راستودروستان بۆ ژيانی تاهەتایی!) (مەتا ۲۵: ۴۶)

دۆزهخ! کەس حەز ناکات باسی بکات! تەنانەت نامانەوی بیری ئی بکەینەوه! لەگەڵ ئەوێش دا، باسی دۆزهخ ئەو باسە یە کە پلانمان وایە دیراسەتی بکەین ئەمپۆ، لەبەر ئەوێ خودا زۆری هەیه دەربارەیی ئەو باسە بیلی. لە نووسراوه پیرۆزهکان، خودا سەدان ئاگاداری داوه تاکو خەلکی نەچنە ئەو. لە وانەیی ئەمپۆ و سبەیی پلانمان وایە فیترین نووسراوه پیرۆزهکان چیمان فیترە کات سەبارەت بە دۆزهخ و ئاسمان (بەهەشت) و چۆن دلتیا بین لەوێ دەچینە بەهەشت و نانیدردینە دۆزهخ. زۆر کەس پییان وایە کەس ناتوانی بزانی چی پوو دەدات لە پۆژی دوايي، یاخود لە کوئی تاهەتایی بەسەر دەبەن. بەو شیوەییە بیر دەکەنەوه چونکە دەربارەیی پیگای پرگاربون نازان کەوا خودا دایمەزانووه و دەربارەیی ئەو بەلینە سەرسوهرینەرانەیی خودا داویەتی نازان کەوا دلتیاییە کە بی گومان دەبەخشی. ئایا ووشەیی خودا پیمان دەلێت چۆن دەتوانن بزاین بە دلتیاییە وه کە دەچینە بەهەشت؟ بئی گومان! ووشەیی خودا دەفەرموی: ئەمانەم بۆ ئیوه نووسی کە باوهرتان بە ناوی کوپی خودا هەیه، تاکو بزانی تاهەتاییتان هەیه! (۱ یۆحەنا ۵: ۱۳)

ئایا دەرانی کە ژيانی تاهەتاییت دەبیته کە ووشەیی خودا بانگەوازی بۆ دەکات؟ لەو پۆزهیی کە دەمیی، ئایا دەرانی گیانت بۆ کوئی دەپوات؟ ئایا دلتیایی لەوێ کە دەچیە بەهەشت و ناتبەن بۆ دۆزهخ؟ ئەگەر ئەو دلتیاییهت نیه، وانەیی ئەمپۆمان دەبیته زۆر سەرنجت پابکیشی.

وەک ئەوێ لە ئینجیل بینیمان، کاتی عیسا پرگاری دەر لەسەر دنیا بوو، زۆر خەلکی فیتر دەکرد دەربارەیی ئەو شوینەیی پیی دەوتری ئاسمان و ئەو شوینەیی پیی دەوتری دۆزهخ. هەرچەندە، عیسا زیاتر فیتر کردی دەربارەیی دۆزهخ کرد لەوێ لە ئاسمان، لەبەر ئەوێ دەرانی دەربارەیی سزای سامناکی دۆزهخ و نایەوی کەس برواته ئەو. باشە، با بگەرینەوه ئینجیل و بزانیته عیسا چۆن خەلکانی فیتر کرد دەربارەیی دۆزهخ. کەواتە ئەم چیرۆکە راستە بخوینە دەربارەیی دوو کەس کە مردن. لە بەشی شازدەیی ئینجیلی لوقا، عیسا بۆ خەلکی دوا و فەرموی: (لوقا ۱۶) ^{۱۹} پیاپویک دەولەمەند بوو، جلی ئەرخەوانی و کەتانی لەبەر دەکرد و هەموو پۆژیکی بە خۆشی پادەبارد. ^{۲۰} هەژاریکیش ناوی لەعازر بوو، لەبەر دەرگاکی کەوتبوو، برین لیی داوو، ^{۲۱} پەرۆش بوو لەو بەرماوہیی تیربیته کە لە خوانی دەولەمەندە کە دەکەوتە خواریه. تەنانەت سەگیش دەهاتن برینەکانیان دەلیستەوه. ^{۲۲} ئیتر هەژارە کە مرد و فریشته بۆ باوہشی ئیبراهیم هەلیانگرت. دەولەمەندە کەش مرد و ئیتر. ^{۲۳} لە جیہانی مردووان سەری هەلپری و ئازاری دەچیتر، لە دوورەوه ئیبراهیمی بینی و لەعازری لە باوہش بوو.

با کەمیک راوہستین لیتر. تیگەیشتی چی پوو دا بەسەر پیاوہ دەولەمەندە کە و لەعازری سوالکەر؟ سوالکەرە کە بۆ کوئی چوو کاتی مرد؟ یەکسەر، گیانی لە بەهەشت بوو، لە حزووری خودا لەو شوینەیی پیغەمبەری خودا ئیبراهیم لییەتی ماوہییە کێ زۆر. پیاوہ دەولەمەندە کە، ئەو بۆ کوئی چوو؟ یەکسەر گیانی چوو بۆ دۆزهخ، کە لە ئازاردا بوو لەو.

بۆچی لەعازری سوالکەر چوو بەهەشت و پیاوہ دەولەمەندە کە چوو دۆزهخ؟ یەکەم شت، هەژاری مانای ئەو نیه کە تۆ پرگارت بوو و دەولەمەندی مانای ئەو نیه کە لە ناوچووی! لەعازری هەژار، چوو بەهەشت لەبەر ئەوێ گرتگی دەدا بە پیگای پرگاربون کەوا خودا لە نووسینەکانی پیغەمبەران رایگەیاندبوو. سەبارەت بە پیاوہ دەولەمەندە کەش، ووشەیی خودا پشت گوی خستبوو. ئەو پیاوہ دەولەمەندە وەک زۆریە خەلکی ئەمپۆمانە کەوا پوو خساری ئایینی لەخۆ دەگرن. دەرانی کە یەک خودا هەیه و نووسینەکانی

پښتانه مېرمان بوونى هه يه، به لآم له سهر پښتانه دوژه خن، له بهر نه وهى هه رگيز باوه پريان به پښتانه پښتانه يوان نه بووه كه وا هم مو پښتانه مېرمانى خودا گه واييان له سهر داوه له نووسراوه پښتانه كان. وهك پياوه دهوله مېرمانه كهى چيرؤكه كه مان، كاتى خوښ به سهر بردن و به دىست هينانى سامان زؤر گرن گتره ه لايان له وهى گوئ له ووشه پښتانه بگرن كه وا ده تواني گيانيان پښتانه بكات.

با بهرده وام بين له چيرؤكه كه و سهرنجېده چؤن خودا پښتانه به پياوه دهوله مېرمانه كه دا به كورتى له گهل پښتانه مېرمان ئبراهيم گتوگو بكات، كه وا له به هشت بوو. خودا ده يه ويى ناوه پړكى ئه ووشانه بيپنين كه له لايه ن ئه م پياوه ووتراوه له دوژه خ. په روه رډگار عيسا بهرده وام بوو له چيرؤكه كه و فهرمووى، (لوقا ۱۶) ^{۳۳} له جيهانى مردووان سهرى هه لېرې و تازارى ده چيرؤكى، له دووروه ئبراهيمى بينى و له عازرى له باوهش بوو. ^{۳۴} هاواري كرد: (باوكه ئبراهيم، به زه ييت پيمدا بيته وه، له عازر بنيره تاكو سهرى په نجه ي به ئاو تهر بكات و زمانم فينك بكات هوه، وا له ناو ئه م گرهدا تازار ده چيرؤم.)

^{۳۵} ئبراهيم وتى: (كوړم، له بېرت بيت له زيانت دا شته باشه كانى خوډ وه رگرت و له عازرى شته خراپه كان. ئيستا وا ليره دلنه وايى ده كرپت و توش تازار ده چيرؤكى. ^{۳۶} سهره راي هه موو ئه مانه ش، بوشاييه كى گه وه له نيوان ئيمه و ئيوهدا قايم كراوه، تاكو ئه وان ه ي بيا نه وي ليره وه بو لاتان بين نه توان و كه سيش له ويوه بو لاي ئيمه نه په رپته وه.)

^{۳۷} ئه ويش وتى: (كه واته باوكه، ليت ده پارپم هوه بينيره مالى باوكم، ^{۳۸} چونكه پينج برام هه يه، تاكو ئاگاداريان بكات هوه، نه وهك ئه وان يش بو ئه م شوپنى تازار دانه بين.)

^{۳۹} به لآم ئبراهيم پي ووت: (موسا و پښتانه مېرمانى هه يه، با گوئ له وان بگرن.)

^{۴۰} ئه ويش وتى: (نه خيئر باوكه ئبراهيم، به لآم ئه گهر يه كيك له ناو مردووان هوه بجپته لايان، ئه وا توبه ده كه ن.)

^{۴۱} پي ووت: (ئه گهر گوئ له موسا و پښتانه مېرمان نه گرن، ته نانته يه كيك له ناو مردووان يش هه لستپته وه، قه ناعه تيان پي نا ييت.)

چيرؤكى پياوه دهوله مېرمانه كه و له عازر كو تايى پي ديت. به پښتانه ئه و شوپنه ي پي ده و ترى دوژه خ شوپن كى سامنا كه كه به زه يى له ويى نيه. پياوه دهوله مېرمانه كهى ناو دوژه خ له نازار دا بوو و كه س نه يده توانى له نازاره كهى كه م بكات هوه ته نانته به دلويه ئاوي كيش! له وهش خراپتر، ئه و پياوه دهوله مېرمانه هيشتا له ويه ئه مرؤ! له دوژه خه و چاوه پروانې رؤژى دادوهرى دهكات كاتى گيان و جهسته فري ده دريت ه ئه و شوپنه ي پي ده و ترى ده ريا چه ي ئاگر. ئا له ويى له گهل ئه و كه سانه ده بيت كه په يامى پښتانه مېرمان رت ده كه نه وه — موژده ي خوښى عيساى ميسح. نووسراوى پښتانه ئه وه راده گه ينى كاتى ده فهرموئى: (هه ر كه سپك ناوى له په رتووكى زيان دا نه دوژ رايه وه نووسرا ييت، فريدا رايه ده ريا چه ي ئاگره كه... به ئاگر و گوگرد... دووكه لى تازاريان بو تاهه تايه به رز ده بيت هوه. شه و و پوژ پشوويان نا ييت!) (ناشكر كردن ۲۰: ۱۵، ۱۴: ۱۰، ۱۱) بيري لى بكه وه! هه ر كه سپك پښتانه پښتانه پښتانه بخت كه وا خودا دايمه زاندووه و بجپته دوژه خه وه هه رگيز ناتوانى ده رچى، هه رگيز ده رنا چى، و ئاگره كه ش هه رگيز هيور نا يپته وه! هه رگيز! هه رگيز! تاهه تا!

هه ندئ كه س پنيان وايه كه له پاش نه وهى گونا هباران تازاريان چيژا بو ماوه يه كه له دوژه خ ده رده چن و ده چنه به هشت. به لآم ئه و بېرؤكه يه هاوتاي ووشه ي خودا نيه، كه وا وه سفى دوژه خ دهكات وهك (سزاي تاهه تايى). (مه تا ۲۵: ۴۶) له ده رته نجام دا، هيچ نوپزىك نيه بو مردووان له نووسينه كانى پښتانه مېرمان. دوعا كردن بو مردو و له داب و نهرىتى مرؤقه وه يه به ته واوى، به لآم له ووشه ي خودا وه نيه كه ده فهرموئى، وهك بو (مرؤف دانراوه جاريك بمرپت، دواتر ليپرسينه وه يه!) (عبرانيه كان ۹: ۲۷) دوعا كردن بو مردووان ناتوانى له تازارى ته وان ه ي له دوژه خن كه م بكات هوه و ناشتوانى پښتانه بكات له رؤژى دادوهرى. سه باره ت به وان ه ي له به هشتن، پنيوستيان به دوعا ئيمه نيه له بهر نه وهى له حزوورى خودان و له به ركه تيكي ته واون!

مه يه له كه س به قسه ي به تال فريوت بدات. هه ندئ كه س ده لئن، (خودا باشه! به نده دروست ناكات بو نه وهى پاشان بيانسوتيني!) به زه يى پيمان دپته وه و ده مانباته به هشت!) ته وان ه ي به م شيويه قسه ده كه ن بېره كانيان پشت به ووشه ي خودا نابه ستى. وا ده لئن ته نها بو نه وهى زه ميري خو يان هيور بكه نه وه له بهر نه وهى به ئيراده ي خو يان پښتانه پښتانه بخت گوئ ده خن كه وا خودا دايمه زاندووه. ئه گهر په شيمان نه بنه وه له بير هه له كانيان و روو له خودا نه كه ن و باوه ر به پښتانه پښتانه پښتانه نه كه ن له پښتانه پښتانه پښتانه

عیسای مه سیح، روژیک ده زانن که به راستی دوږه خ بوونی هه یه! به لام نه و کاته زور درهنگه بو توبه کردن!

باشه، پیاوه دهوله مهنده که داوی چی کرد له ئیبراهیم؟ داوی لی کرد له عازر بنیری بو مالی باوکی و پینج براهی ناگادار بکاته وه که وا هیشتا نه مردونه، نه وهک نهوانیش بو هم شوینی نازدانه بین. نه ی ئیبراهیم چون وه لامی دابه وه؟ پی ووت، (موسا و پیغه مبه رانیان هه یه، با گوئی له وان بگرن.) به لام پیاوه دهوله مهنده که ووتی، (نه خیر باوکه ئیبراهیم، به لام نه گهر یه کیچ له ناو مردووانه وه بچیته لایان، نهوا توبه ده کن.) ئیبراهیم پی ووت، (پی ووت: نه گهر گوئی له موسا و پیغه مبه ران نه گرن، ته نانهت یه کیچ له ناو مردووانیش هه سیتنه وه، قه ناعه تی پی ناکهن.)

موږده ی خوئی پیغه مبه رانی خودا ده زانی که وا ده توانی له دوږه خ پزگارت بکات؟ نه و موږده خوشه نه و په یامه به کورتی، بینیمان که موږده ی خوئی پیغه مبه ران موږده ی خوئی پزگاری دهره پیروږه که یه، نه وه ی خودا ناریدیه خواره وه تا کو له سر خاچه که بمری بو نه وه ی سزای گوناوه کانت بداته وه و پاشان له روژی سیهم له مردن هه لسیته وه. نه گهر به دلّت باوه پ بینی که وا له پینا و گوناوه کانت مرد، نه و کاته ناچیته دوږه خ! نه و موږده خوشه که وا ده توانی پزگارت بکات له دادوهری پاستودروستی خودا.

وهک بومان دهرکه ووت له وانیه یه که مدا، خودا دوږه خی بو موږد دروست نه کرد به لکو بو شه یتان و فریشته خراپه کاره کانی. به لام گوناوه ی باپیره گوره مان نادم هویه نه وه یه که هه موومان دور له خودا له دایک دهبین، له شانشینیه ی شه یتان له سر نه و ریگا به ره و دوږه خ دهروات. بی گومان نه و سروشته گوناوه براهی له ناومان دایه و امان لی ده کات بو تاهه تا له ناو بچین نه گهر خودا چاره سه ریچی بومان دابین نه کردایه، و له بهر نه وه ی سزای گوناوه مردن و ناگری تاهه تاییه. به هیزی خومان هیچ ده سه لاتیکی پزگار بوون له دوږه خمان نیه! به لام، سوپاسی خودا ده که یین که پلانکی دارشت که وا پی بوتوانی له گوناوه کانمان خوش بیت! نه و پلانیه چیه؟ مردنی مه سیحی پیروږه. خودا سزای گوناوه کانمانی خسته سر عیسا کاتی له سر خاچه که مرد. وهک نووسراوه: **نه وه ی گوناوه ی نه ده ناسی خودا له پیناوی نیمه کردیبه گوناوه، تا کو له نه ودا بینه راستودروستی خودا! (۲ کورنسس ۵: ۲۱)**

بینیمان چون خه لک عیسیان نازار و نه شکه نجه دا، به قامچیان کرد و تانجیکی درکاو بیان له سهری کرد، سوکایه تی بیان پی کرد و په لاماری دهم و چاویان دا، تفیان لی کرد، و بزمار پیژیان کرد له سر خاچیک! خودا ریگای دا خه لک به خراپی مامه له له گه ل مه سیحی بی گوناوه بکن بو نه وی پیمان نیشان بدات گوناوه کانمان شایه نی چ سزایه که. هه موو نه و شتانه ی خه لکی به عیسیان کرد - شایه نی نیمه یه له بهر گوناوه کانمان. به لام خودا، له بهر خوشه ویستیبه مه زنه که ی بومان، سزای گوناوه کانمانی خسته سر مه سیحی پیروږ، کورپه خوشه ویسته تاهه تاییه که ی. له بیرت بیت، نازاره کانی عیسا له سر خاچه که سنووردار نه بوو به وه ی موږد پییان کرد. نووسراوه پیروږه کانی پیغه مبه ران پیمان نیشان ددهات که کاتی عیسا نازاری ده چیژا له سر خاچه که، خودا خوئی نازاری خسته سهری که وا میثکی موږد لی تیناگات. خودا سزای گوناوه کانی نیمه ی خسته سهری، نه ویش دوږه خه ی نیمه! پیغه مبه ر نه یوب پیش بینی سه ختی نازاره کانی کرد که وا مه سیح ده چیژی له خوداوه کاتی نووسی، **خودا منی دا به ده ست زورداره وه و بو به رده ستی خراپه کار فرییدام... توو ره بیه که ی په لاماری دام و چه وساندمیه وه، ددانه کانی لیم جیر کرده وه، دوژمنه که م چاوی تیپرپووم!** **(نه یوب ۱۶: ۱۱، ۹)**

سزای گوناوه مردن و پرو به پرو بوونه وه ی توپه یی خودایه و چوونه ناو تاریکی دوږه خ، له و شوینه ی خودا ده نیزی هه موو نه وانیه ی ره تیان کرده وه باوه پ به نیجیل بین! به لام عیسا توپه یی خودای له شوینی نیمه کیشا، تا کو بتوانین نیعمه تی خودا وهر بگرن. وهک خویندمانه وه، کاتی عیسا دهمرد له سر خاچه که هه موو خاچه که تاریک بو وهک دوږه خ - له نیوه روږه تا کو کاتر میز سی. له و کاتر میزانه دا، عیسا به دهنگیکی به رز هاواری کرد، **(خودای من، خودای من، بو وازت لی هی نام)** بوچی خودا وازی له مه سیحی، خوشه ویستی له سر خاچه که کرد؟ گوناوه کانمان هویه که یه! کاتی عیسا له سر خاچه که بوو، خودا سزای گوناوه کانی نیمه ی خسته سهر نه و، دوږه خه ی نیمه! نه مه نه و راستیبه بنچینه بیه یه که وا نه قلمان ناتوانی به ته وای لی تی بگات. به لام، نه وه ی که به ته وای بی گومانه نه وه یه نه گهر به راستی باوه پ به په روه ردار عیسا بینی، نه و پزگارت دهبیت و هه رگیز ناچیته دوږه خ له بهر نه وه ی خودا

به پاستودروست داتده نا له سره بڼه مای قوربانی جیگری پزگاری دهره که. وهک بهرخی قوربانیه که، که وا کوره که ی ئیبراهیمی پزگار کرد، عیسای مه سیح مرد تا کو پزگارت بکات له مردن که وا هرگیز کوتایی نایات له و شویته ی پیی دهوتری دوزخ!

خودا دوزخه خی توی خسته سر عیسای مه سیح. باوه رت به مه هیه؟ باوه رت هیه که عیسای مه سیح، پاستودروسته که، قهردی گونا ه کانتی دایه وه؟ یا خود ده چیه دوزخ تا کو خوت قهردی گونا ه کانی خوت بده یته وه تاهه تا؟ خوت بریار بده. چی ه لده بژیی؟ به هشت؟ یا خود دوزخ؟

خوداش به ره که تدارت بکات. به م ووشه سامناکانه ی په روه ردار عیسا مال ئاوییت لی ده که یین: (له دهرگای ته سک برپونه ژوره وه، چونکه دهرگایه کی به رین و پښتو کی پانه ئه وه ی به ره وه له ناوچوون دهروات، زورن ئه واننه ی پیی دا ده چنه ژوره وه. به لام ته سک ده رگا و تنگه ئه و پښتو کی به ره و ژیان ده چیت، که م که سیش ده ی دوزیته وه.) (مه تا ۷: ۱۳، ۱۴)

گرنگترینی پرسپاره کانی ئه م وانه یه:

۱. ئایا ووشه ی خودا پیمان ده لیت چون ده توانین بزاین به دلنیا ییه وه که ده چینه به هشت؟
۲. ئایا ده زانی که ژیانی تاهه تاییت ده بیت که ووشه ی خودا بانگه وازی بو ده کات؟
۳. له و پوزده ی که دهری، ئایا ده زانی گیانت بو کوی دهروات؟
۴. ئایا دلنیا ی له وه ی که ده چیه به هشت و ناتبه ن بو دوزخ؟
۵. تیگه یشتی چی پووی دا به سر پیاوه ده وله مهنده که و له عازری سوالکه ر؟
۶. سوالکه ره که بو کوی چوو کاتی مرد؟ پیاوه ده وله مهنده که، ئه و بو کوی چوو؟
۷. پیاوه ده وله مهنده که داوای چی کرد له ئیبراهیم؟ ئه ی ئیبراهیم چون وه لامی دایه وه؟
۸. موژده ی خوشی پیغه مبه رانی خودا ده زانی که وا ده توانی له دوزخ پزگارت بکات؟
۹. سوپاسی خودا ده که یین که پلانیکي دارشت که وا پیی بتوانی له گونا ه کانمان خوش بیت! ئه و پلانه چیه؟
۱۰. بوچی خودا وازی له مه سیحی، خوشه ویستی له سر خاچه که کرد؟
۱۱. باوه رت هیه که عیسای مه سیح، پاستودروسته که، قهردی گونا ه کانتی دایه وه؟
۱۲. خوت بریار بده. چی ه لده بژیی؟ به هشت؟ یا خود دوزخ؟